

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
PL 28
0023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntöne

hallituksen esityksen luonnoksesta liittyen korkovähennysrajoituksiin

Valtiovarainministeriö on 19.1.2018 pyytänyt Suomen Kuntaliitolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja maatilatalouden tuloverolain muuttamiseksi liittyen korkomenojen vähennysoikeuteen.

Kuntaliitto tukee kehitystä, jolla koetetaan hillitä aggressiivista verosuunnittelua, estetään veronkiertoa sekä veropohjan karkaamista Suomen verotusvallan ulottumattomiin. Korkovähennysrajoitus on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi tässä yhteydessä. Kuntaliitto on tukenut korkovähennysrajoitusten käyttöönottoa, mutta tuonut tällöin valmistelun yhteydessä esille sen vaikutuksia kunnallisten toimintojen kustannuksiin, jos sääntely ulottuu esimerkiksi kunnallisiin verkostoihin ja muuhun julkisen palvelun infrastruktuuriin.

Ehdotetun sääntelyn taustalla on EU:n veronkiertämisen estämistä koskeva direktiivi, jota on sovellettava jäsenvaltioissa vuodesta 2019 alkaen. Direktiivi asettaa sääntelyllä vähimmäistason, mutta jäsenmaat voivat soveltaa myös tiukempaa sääntelyä ja toisaalta päättää jostain helpotuksista sääntelyn kohdentumiseen liittyen. Jäsenmaan on mahdollista jättää sääntelyn ulkopuolelle joitakin tilanteita, joissa verosuunnittelun riskin on arvioitu olevan vähäisempi. Tällainen soveltamisalan mahdollinen poikkeus on muun muassa mahdollisuus jättää soveltamisalan ulkopuolelle lainat, joilla rajoitetaan pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita silloin kun hankkeen toteuttajan, vieraan pääoman menojen ja varojen sekä tulojen katsotaan olevan unionissa. Kuntaliitto katsoo, että julkisten infrahankkeiden osalta riski aggressiiviseen verosuunnitteluun on Suomessa hyvin vähäinen, mutta julkisia infrahankkeita koskevan poikkeuksen säätämisen hyödyt ilmeisiä.

Otamme kantaa myös muutamiin muihin kohtiin esitysluonnoksessa, jotka vaativat nähdäksemme muutoksia, tarkennuksia tai vaikutusten tarkempaa analysointia.

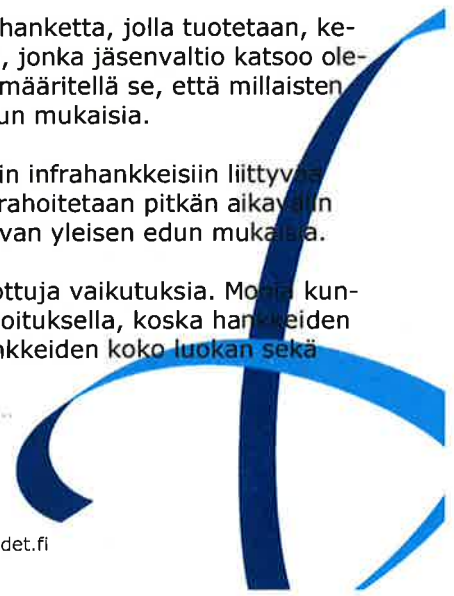
Julkisten infrahankkeiden poikkeussääntely tulee ottaa käyttöön

Direktiivin artiklan 4 kohdan 4 mukaan jäsenvaltiot voivat jättää soveltamisalan ulkopuolelle ne ylimenevät vieraan pääoman menot, jotka kertyvät lainoista, joilla rahoitetaan pitkän aikavälin julkisia infrastruktuurihankkeita, jos hankkeen toteuttaja, vieraan pääoman menot, varat ja tulot ovat kaikki unionissa. Mahdollisuus poikkeussääntelyyn on laadittu, koska on katsottu, että julkisten infrahankkeiden toteutukseen liittyvä aggressiivisen verosuunnittelun riski on vähäinen.

Pitkän aikavälin julkisella infrastruktuurihankkeella tarkoitetaan hanketta, jolla tuotetaan, kehitetään, käytetään ja/tai ylläpidetään laajamittaista omaisuutta, jonka jäsenvaltio katsoo olevan yleisen edun mukainen. Jäsenvaltiolle on siten jätetty valta määritellä se, että millaisten hankkeiden katsotaan kussakin jäsenvaltiossa olevan yleisen edun mukaisia.

Kuntaliitto ja kunnat katsovat, että Suomen tulee käyttää julkisiin infrahankkeisiin liittyvää poikkeusta ja jättää soveltamisalan ulkopuolelle ne lainat, joilla rahoitetaan pitkän aikavälin julkisia infrastruktuurihankkeita, joiden Suomessa katsotaan olevan yleisen edun mukaisia.

Jos poikkeusta ei säädetä, niin lakimuutoksella on useita ei toivottuja vaikutuksia. Monet kunnallisia toimintoja on toteutettu ja tullaan toteuttamaan lainarahoituksella, koska hankkeiden toteuttaminen tulorahoituksella on käytännössä mahdotonta hankkeiden koko luokan sekä

luonteen vuoksi. Lisäksi kunnallisille hankkeille on monilla aloilla ominaista, että vaikka toimintaa harjoitetaan yhtiömuodossa, niin toiminnalla ei tavoitella voittoa vaan muita, esimerkiksi sosiaalisia päämääriä, jolloin EBITD jää hyvin alhaiseksi. Jos korkorajoitukset nostavat julkisten hankkeiden toteutuskustannuksia yhdessä yksityisen sektorin kanssa toimittaessa, niin se voi johtaa paluuseen aiempaan, jossa hankkeita toteutettiin nykyistä enemmän kuntien omaan taseeseen. Tämä kasvattaisi julkisen sektorin kokoa ja vähentäisi yksityisen sektorin roolia hankkeissa.

Poikkeus tulee säätää siten, että yleisen edun mukaisiksi infrahankkeiksi katsotaan kuntien ja muiden julkisyhteisöjen ylläpitämän palveluverkoston vaatimat infrainvestoinnit. Toisin kuin esitysluonnoksessa on esitetty, niin julkisen infrahankkeen määritelmä ei voi perustua elinkeinoverolain mukaiseen elinkaarihankkeen määritelmään. Vain pieniosa julkisista infrahankkeista toteutetaan elinkaarihankkeille, mutta monet kunnallisetkin infrahankkeet toteutetaan kunnallisten tai yksityisten yritysten toteuttamana ilman kokonaishoitopalvelua. Esimerkiksi monissa kaupungeissa kunnan toimitilakiinteistöjä toteutetaan tätä varten perustetuissa osakeyhtiöissä, jotka toteuttavat hankkeet lainarahalla ja vuokraavat tilat kunnan eri perustehtävien käyttöön. Jos korkovähennysrajoitus ulotetaan näihin toimijoihin, niin julkisten hankkeiden kustannukset kasvavat. Lain elinkeinotulon verottamisesta 19 a §:n mukaan kokonaishoitopalvelua ei veroteta kuten muita elinkaarihankkeita, jos kokonaisuuden tilaaja ja toteuttaja ovat etuyhteydessä toisiinsa. Tilanne julkisten infrahankkeiden osalta on usein se, että toteuttaja on esimerkiksi kunnan konserniyhtiö, joten julkisten infrahankkeiden poikkeussäätelyä säädettäessä myöskään tällaista rajausta ei voida tehdä.

Yhteisen edun mukaiseksi omaisuudeksi tulee määrittellä laajasti julkisen tahon ylläpitämään palveluverkoston liittyvää omaisuus kuten esimerkiksi koulu- ja sote-kiinteistöt, sosiaalinen asuntotuotanto, kunnallistekniikka ja -verkostot. Määrittely siitä, että mikä yleisen edun mukainen omaisuus on tarpeeksi laajamittaista, ei voi olla kovin suppea. Esimerkiksi yksittäinen koulukiinteistö on kunnan ja sen asukkaiden kannalta keskeistä yleisen edun mukaista omaisuutta on kyse sitten pienen kunnan ainoasta koulukiinteistöstä tai suuren kaupungin palveluverkoston yhdestä osasta. Määrittelyn tulee lähteä ennen kaikkea siitä, että investoinnin tarkoitus on lähtökohtaisesti parantaa yhteiskunnan ja sen asukkaiden elämää ja toimintaedellytyksiä sekä toisaalta tukea julkisten tehtävien hoitoa.

Sosiaalinen asuntotuotanto

Kuntien sosiaalinen asuntotuotanto on hyvä ja suuruusluokaltaan mittava esimerkki kuntien yhtiömuodossa harjoittamasta toiminnasta johon liittyy infran rakentamista. Sosiaalisen asuntotuotannon tarkoituksena on tuottaa kohtuuhintaisia asuntoja pienituloisille ja erityisryhmiin kuuluville kuntalaisille. Toiminnan tarkoitus ei ole voitontuottaminen, vaan asuntojen vuokrataso perustuu omakustannus-hinnoitteluun. Sosiaalinen asuntotuotanto on käytännössä rahoitettu lainoilla 90-100 prosenttisesti. Joissain kunnista lainat kulkevat keskitetysti kunnan kautta jolloin lainat ovat yhtiön kannalta etuyhteyslainoja. Muissakin tapauksissa lainoihin liittyy useimmiten kunnan takaus. Korkomenojen vähennysoikeuden rajoittaminen tarkoittaa monissa kunnallisissa asuntoyhtiöissä käytännössä sitä, että osa korkomenoista muodostuu vähennyskelvottomiksi ja yhtiön verorasitus kasvaa. Jos korkovähennyksen seurauksena yhtiöiden kustannustaso nousee, niin sillä on suoravaikutus asukkaiden vuokratason. Ottaen huomioon lakiesityksen tavoitteen veronkierron estämisestä ja aggressiivisen verosuunnittelun vähentämistä, niin voidaan todeta, että sääntelyn ulottaminen kuntien sosiaalisen asuntotuotannon tapaisiin kohteisiin ei ole tavoitteiden mukaista ja siten on perusteltua jättää ne sääntelyn ulkopuolelle.

Muut julkiset infrastruktuurihankkeet

Kunnat investoivat toimitiloihin ja muuhun infrastruktuuriin noin 3,5 miljardia euroa vuositasolla. Käytännössä kaikki julkinen infrarakentaminen on direktiivin vaatimalla tavalla pitkän aikavälin toimintaa. Kunnallisten julkisten infrahankkeiden skaala on moninainen. Esimerkiksi kunnallisten verkostojen, esimerkiksi vesijohtoverkostot tai laajakaistahankkeet, rakentaminen ja ylläpito ovat varsin pääomavaltaista toimintaa ja verkostoihin sitoutunut pääoma suurta. Verkostoilla pidetään yllä yhteiskunnan kannalta kriittistä omaisuutta, jonka voidaan ehdottomasti katsoa olevan yleisen edun mukaista. Verkostoja hallinnoidaan eri muodoissa, niin kunnan liikelaitoksissa kuin kuntayhtymissä kuin yhtiömuodossakin. Myös jätehuolto on hyvä esimerkki kuntasektorin yleisen edun mukaisesta toiminnasta. Kunnilla on jätelain perusteella velvollisuus järjestää asumisessa syntyneen jätteen ja maatalouden vaarallisen jätteen hyödyntäminen ja käsittely. Lisäksi kunnan on huolehdittava julkisen hallinnon ja palvelutoiminnan sekä koulutustoiminnan yhdyskuntajätteen. Kunnat ovat toteuttaneet jätehuollon

vastuutaan osittain tekemällä siihen liittyviä investointeja lainarahoituksella yhtiömuodossa. Tältäkin osin on olemassa vaara, että korkovähennysrajoituksen muutokset johtavat kustannusten kasvuun julkisella sektorilla, mutta myös muilla loppukäyttäjillä.

Kuntien ja esimerkiksi sairaanhoitopiirien toimitilat muodostavat suuren osan kunta-alan infrastruktuurista. Toimitiloja rakennetaan jonkin verran yksityisten toimijoiden toimesta, mutta pääasiassa toimitilat omistaa joko kunnallinen taho itse tai sen konserniyhtiö. Suunnitellussa sote- ja maakuntauudistuksessa tulee esimerkiksi sairaanhoitopiireiltä siirtymään suunnitellulle Maakuntien tilakeskus Oy:lle suuret määrät kiinteistöomaisuutta ja siihen kohdistuvaa velkapääomaa. Esimerkiksi näitä sairaalakiinteistöjä on perusteltua pitää yleisen edun mukaisena ja yleisessä käytössä olevana laajamittaisena omaisuutena. Vastaavasti kunnille jää omistukseen nykyiset terveyskeskukset ja sosiaalitoimen kiinteistöt. Todennäköistä on kuitenkin se, että kun sote- ja maakuntauudistus velvoittaa kuntia vuokraamaan kiinteistöt maakuntien käyttöön vähintään kolmeksi vuodeksi, että kuntien tulee yhtiöittää kyseinen kiinteistöomaisuus. Tällöin syntyy suuri määrä uusia kuntaomisteisia kiinteistöjä hallinnoivia yhtiöitä kiinteistöihin liittyvine velkoineen, joita uudet rajoitukset tulisivat ilman infrahankkeiden poik-keusta koskemaan.

Julkisen ja yksityisen puolen yhteishankkeet ovat lisääntyneet ja todennäköisesti edelleen lisääntymässä elinkaarihankkeita koskevan lakimuutoksen johdosta esimerkiksi väylähankkeissa, mutta myös toimitilojen osalta. Jos korkovähennysrajoitusta sovelletaan näihin hankkeisiin, niin tämä tulee nostamaan julkisten infrahankkeiden kustannuksia. Tältä osin ei ole linjakasta hankaloittaa tätä kehitystä, kun taustalla on sekä julkisen että yksityisen sektorin tukema tuore lakimuutos edellä mainitun kehityksen tukemiseksi.

Julkisen sektorin infrahankkeet ovat usein suuruusluokaltaan myös poikkeuksellisia ja niillä on laajaa yleisen edun mukaista merkitystä alueellisesti tai koko maan laajuisesti. Kuten on tuotu esille, niin hankkeita toteutetaan laajasti velkarahalla. Parhaita esimerkkejä lienee viime ajoilta Länsimetron toteutus, jonka rahoitukseen osallistui valtio, Helsinki ja Espoo. Valtaosa rahoituksesta on kuitenkin hankittu velkarahalla esimerkiksi Euroopan Investointipankilta ja Pohjoismaiden Investointipankilta. Julkisissa hankkeissa, joissa tarkoituksena on toteuttaa julkisen investointi yleisen edun mukaisesti mahdollisimman kustannustehokkaasti, ei ole aggressiiviseen verosuunnitteluun liittyviä elementtejä. On täysin selvää, että korkovähennysrajoituksia ei ole tarkoituksenmukaista kohdentaa julkisen sektorin infrastruktuurihankkeisiin, vaan ainoastaan tilanteisiin joissa aggressiivisen verosuunnittelun uhka on todellinen.

Valtiontukisääntelyn huomioonottaminen

Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voisivat jättää koron vähennysoikeutta rajoittavan säännön soveltamisalan ulkopuolelle myös pitkäaikaisten julkisten infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseksi otetuista lainoista aiheutuvat ylimenevät vieraan pääoman menot, koska tällaiset rahoitusjärjestelyt aiheuttavat vain vähän tai ei lainkaan veropohjan rapautumisen tai voitonsiirron riskiä. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan saa rajoittaa valtiontukisääntöjen soveltamista ja siten ne on huomioitava lain valmistelussa. Jäsenvaltioiden olisi asianmukaisesti osoitettava, että julkisten infrastruktuurihankkeiden rahoitusjärjestelyillä on tällaiseen kohteluun oikeuttavia erityispiirteitä.

Jo se, että direktiivi mahdollistaa yleisen edun mukaisten julkisten infrahankkeiden jättämisen korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle, kertoo siitä, että se voidaan EU:n kannan mukaan toteuttaa valtiontukisääntöjen mukaisesti. Selvää pitäisi olla se, että puhtaasti julkisten hankkeiden, jotka ovat Suomen yleisen edun mukaisia, ei voida katsoa vääristävän sisämarkkinoiden toimintaa eikä sillä ole käytännössä merkitystä jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Poikkeussääntely ei nähdäksemme myöskään vääristä kilpailua parantaen tuensaajan asemaa verrattuna muihin yrityksiin. Komissio on katsonut jo aiemmin asian erityisolosuhteiden vuoksi, että tietyissä asioissa toimenpiteellä on jo lähtökohtaisesti kyse puhtaasti alueellisesta vaikutuksesta eikä sillä ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tällaisia tapauksia on Komission tiedonannon (2016/C 262/01) mukaan esimerkiksi paikalliset urheilu- ja vapaa-ajan tilat, sairaalat ja terveydenhuoltolaitokset, alueelliset lentoasemat ja satamat. Myös esimerkiksi maksutta yleisessä käytössä olevien teiden on katsottu jäävän taloudellisen toiminnan määrittelyn ulkopuolelle ja siten valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle. Katsomme, että suurin osa kunnallisista infrahankkeista jää lähtökohtaisesti taloudellisen toiminnan ja siten valtiontukisääntelyn ulkopuolelle sen johdosta, että ne palvelevat yleistä etua ja julkista palvelutoimintaa. Monissa tapauksissa myös se tekijä, että kyse on paikallisesta hankkeesta, jolla ei ole kuin korkeintaan marginaalinen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin, mahdollistaa kuntien infrahankkeiden jättämisen soveltamisen ulkopuolelle.

Samassa tiedonannossa komissio on katsonut (kohta 211), että "vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun i) infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, ii) yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja iii) infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa". Kuntaliitto katsoo, että kunnalliset infrastruktuurihankkeet täyttävät nämä reunaehdot. Vaikka osa kunnallisestakin toiminnasta on sellaista, että sitä voidaan joillain kriteereillä tulkita taloudelliseksi toiminnaksi, niin silti Komissio on tulkinnut, että esimerkiksi kattavan vesi- ja jätevesiverkoston rakentaminen täyttää edellä mainitun kohdan 211 edellytykset eikä tällaisen verkon rahoitus vääristä kilpailua eikä vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Säännöksen soveltaminen eri tulolähteissä sekä verollisen ja verottoman toiminnan välillä

Kunnat ja kuntayhtymät ovat Tuloverolain 21 §:n mukaisia osittain verovelvollisia yhteisöjä, jotka ovat verovelvollisia ainoastaan elinkeinotulosta ja muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta. Kunta ei ole myöskään verovelvollinen omalla alueellaan harjoittamansa elinkeinotoiminnan tuottamasta tulosta eikä omalla alueellaan sijaitsevan kiinteistön tuottamasta tulosta.

Kunnilla ja kuntayhtymillä ei ole juurikaan elinkeinotoimintana verotettavaa tuloa, koska tällainen toiminta tulee kuntalain nojalla pääsääntöisesti yhtiöittää. Veronalaista tuloverolain mukaan verotettavaa ns. kiinteistötuloa voi kuitenkin muodostua. Jos korkovähennysrajoitusta sovelletaan tällaiseen veronalaiseen erään, niin tulee olla myös selvää, miten kunnan tai kuntayhtymän maksamat korot otetaan huomioon verotuksessa. Kuntien tai kuntayhtymien velat eivät välttämättä kohdistu suoraan esimerkiksi tiettyyn kiinteistöön tai tiettyyn toimintaan vaan voivat olla yleiskatteellisia. Jos korkovähennysten rajoitukset kohdistuvat myös osittain verovelvollisiin toimijoihin ja esimerkiksi yleishyödyllisiin yhteisöihin, niin lakiesityksessä tulisi ottaa kantaa lainojen ja korkokulujen kohdistamiseen eri toimintojen välillä. Valmistelussa on syytä huomioida myös toinen valmisteilla oleva, tulolähdejakoön liittyvä, lakiesitys ja sen vaikutukset eri toimijoille.

Esitys tasevapautussäännöksen poistamisesta korkovähennysrajoituksen soveltamisen yhteydessä

Jäsenvaltioille on annettu mahdollisuus säätää korot kokonaan vähennyskelpoisiksi niin sanotun tasevapautustestin perusteella. Testi tehdään vertailemalla konserniyhtiön tasetta koko konsernin taseeseen. Poikkeusmahdollisuus koskee ainoastaan verovelvollisia, jotka kuuluvat kirjanpidolliseen konserniin.

Keskusverolautakunta on nykyisin mukaisen korkovähennyksen soveltamisen osalta katsonut (KVL 10/2014), että kaupunki ei julkisyhteisönä ollut kirjanpitolain säännösten mukaan kirjanpitovelvollinen eikä siten sellainen emoyritys, jolla olisi velvollisuus laatia kirjanpito-laissa tarkoitettu konsernitilinpäätös.

Ns. tasetestin perusteella tehty poikkeus korkojen vähennyskelpoisuudesta ei oikeuskäytännön valossa kohtelee kuntakonserneja tai kaikkia muitakaan omistussuhteita tai konsernimalleja tasavertaisesti. Kuten luonnoksessa on mainittu, niin tasevapautussäännös voi johtaa erikoisiin ja säännöksen tavoitetta vastaamattomiin soveltamistilanteisiin. Täten katsomme, että tasevapautussäännöksestä luopuminen on perusteltua. Jos tasevapautussäännöksen poistaminen kohtelee verovelvollisia liian ankarasti, niin katsomme olevan perustellumpaa määrittää korkovähennysrajoituksen euromäärät direktiivin sallimissa rajoissa korkeammiksi.

Vähennyskelpoisten korkojen määrä ja raja-arvot

Kuten lausuntomme alussa totesimme, niin Kuntaliitto on tukenut korkovähennysrajoituksen käyttöön ottoa aggressiivisen verosuunnittelun estämiseksi. Luonnoksessa esitetään etuhyteyslainojen osalta jatkettavan nykyisen sääntelyn mukaisella 500.000 euron raja-arvolla vähennyskelpoista korkomenoa arvioitaessa sekä käytettävän 25 %:n osuutta vähennyskelpoisten korkomenojen määrän laskennassa euromääräisten raja-arvojen ylittyessä. Direktiivi mahdollistaisi raja-arvoina käytettävän 3.000.000 euroa ja 30 % eli ehdotettu sääntely on direktiivin vähimmäisehtoja tiukempaa.

Katsomme, että nykyinen sääntely ja siinä käytetyt raja-arvot ovat osoittautuneet oikean suuntaisiksi. Pidämme kuitenkin perusteltuna sitä, että muiden kuin etuhyteyslainojen osalta sovellettava euromääräinen raja-arvo on direktiivin mahdollistaman mukainen 3.000.000 euroa, koska ulkoiseen rahoitukseen liittyy pienempi aggressiivisen verosuunnittelun riski. Läh-

demme siitä, että julkisten infrahankkeiden poikkeus tulee säätää. Jos tätä poikkeusta ei kuitenkaan jostain syystä säädettäisi, niin tällöin raja-arvojakin tulee arvioida uudelleen ottaen huomioon julkisten hankkeiden vieraanpääoman valtaisuus.

Vaikutusten laajempi arviointi

Esitysluonnoksessa on tuotu esille, että esityksen euromääräisissä vaikutusarvioissa on pystytty huomioimaan ainoastaan elinkeinotoiminnan tulolähteen toiminta ja vaikutukset näille verovelvollisille. Selvää kuitenkin on, kuten luonnoksessa on tuotu esille, että rajoituksen leviäminen henkilökohtaiseen tulolähteeseen tuo sen piiriin suuren joukon kiinteistöjä hallinnoivia toimijoita. Esimerkiksi kunnalliset vuokralat muodostavat konserneja ja ovat hyödyn-täneet kohtuuhintaisten asuntojen rakentamisessa valtiontukemia korkotukilainoja sekä muuta vierasta pääomaa josta suurikin osa voi olla esimerkiksi kuntakonsernin emolta otet-tua. Mukaan tulee kuitenkin myös ammattimaisia kiinteistösijoittajia ja toisaalta esimerkiksi yleishyödyllisiä toimijoita esimerkiksi erityisryhmien asumisen osalta.

Jatkovalmistelussa on syytä tutkia tarkemmin lakiluonnoksen vaikutuksia myös niiden toimi-joiden osalta, joiden toimintaa verotetaan henkilökohtaisen tulolähteen tulona. Luonnoksessa on avattu jossain määrin niiden toimijoiden kenttää, joita lakiesitys tulisi tältä osin koske-maan, mutta esitys kaipaa tältä osin nähdäksemme laajempaa ja tarkempaa arviointia. Laki-muutosta ei voi myöskään sellaisenaan edistää ilman asiaankuuluvaa euromääräistenkin vai-kutusten arviointia näidenkin toimijoiden osalta. Lakiesitysten vaikutusten arvioinnin puutteisi-in on kiinnitetty viime aikoina paljon huomiota ja tästäkin syystä vaikutusten arviointiin on syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Yhteenveto

Kuntaliitto katsoo, että esitystä ja sen vaikutuksia on arvioitava kokonaisuutena. Lähdemme siitä, että on ensiarvoisen tärkeää, että direktiivin mahdollistama poikkeus koskien julkisen sektorin infrahankkeita otetaan Suomessa käyttöön. Yhteisen edun mukaiseksi omaisuudeksi tulee määrittellä laajasti julkisen tahon ylläpitämään palveluverkostoon liittyvää omaisuus kuten esimerkiksi koulu- ja sote-kiinteistöt, sosiaalinen asuntotuotanto, kunnallistekniikka ja -verkostot. Määrittely siitä, että mikä yleisen edun mukainen omaisuus on tarpeeksi laajamit-taista, ei voi olla kovin suppea. Kokonaisuudessaan määrittelyn tulee lähteä ennen kaikkea siitä, että investoinnin tarkoitus on lähtökohtaisesti parantaa yhteiskunnan ja sen asukkaiden elämää ja toimintaedellytyksiä sekä toisaalta tukea julkisten tehtävien hoitoa.

Katsomme, että valtiontukisääntely mahdollistaa poikkeussääntelyn säätämisen varsin laajana tilanteissa joissa kyse ei ole lähtökohtaisesti taloudellisesta toiminnasta vaan enemmän yh-teiskunnan yleisen edun mukaisesta toiminnasta. Infrahankkeiden poikkeussääntelyllä on Suomessa laaja yhteiskunnallinen merkitys esimerkiksi sosiaalisen asuntotuotannon osalta, jossa kasvavat kustannukset siirtyvät suoraan pienituloisten vuokralaisten maksettavaksi. Voi-daan sanoa myös, että korkovähennysrajoitusten ulottaminen kunnallisiin infrahankkeisiin nostaa monissa tapauksissa hankkeiden kuluja ja siten julkisia menoja. Kuntaliiton näkemyk-sen mukaan julkisia infrahankkeita koskeva poikkeus on otettava käyttöön.

Esityksessä olevia vaikutusarvioita tulee laajentaa koskemaan myös henkilökohtaisen tuloläh-teen toimintaa ja osittain verovelvollisia toimijoita. Erityisesti osittain verovelvollisten sekä yleishyödyllisten toimijoiden osalta tulee kiinnittää huomiota myös lainojen ja niihin liittyvien korkokulujen jakoon eri toimintoihin ja tulolähteisiin. Tähän tulee kiinnittää huomiota myös niiden yritysten osalta, joilla on toimintaa useammassa tulolähteessä.

Vähennyskelpoisten korkojen euromäärää ja sen laskennassa käytettävää prosenttiosuutta tulee tarkastella kriittisesti siinä tapauksessa, että julkisten infrahankkeiden poikkeusta ei sää-dettäisi tai sen soveltamisala jää kapeaksi.

Kuntaliitolla ei tässä vaiheessa ole muuta lausuttavaa. Kuntaliitto osallistuu mielellään lain jat-kovalmisteluun siltä osin kuin on tarpeellista esimerkiksi julkisten infrahankkeiden poikkeus-sääntelyn määrittelyn osalta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jukka Hakola
Kehittämispäällikkö, Verotus

